यत्राददः सहस्राणि अयुतानां गवां दश। अनन्तरं सहस्रेण तदासीद्दैत्य का मतिः। ८०८०
यदा च पृथिवीं सर्व्वां यजमानोऽनुपर्य्यगाः साम्याचेपेण विधिना तदासीत् किन्नु ते हृदि।
न ते पश्यामि भृङ्गारं न छत्रं व्यजने न च। ब्रह्मदत्ताञ्च ते मालां न पश्याम्यसुराधिप।
॥ बलिरुवाच ॥ न त्वं पश्यसि भृङ्गारं न च्छत्रं व्यजने न च। ब्रह्मदत्ताञ्च मे मालां न त्वं द्रक्ष्यसि वासव।
गुहायां निहितानि त्वं मम रत्नानि पृच्छसि। यदा मे भविता कालस्तदा त्वं तानि द्रक्ष्यसि।
न त्वेतदनुरूपन्ते यशसो वा कुलस्य वा। समृद्धार्थोऽसमृद्धार्थं यन्मां कत्थितुमिच्छसि। ८०८५
न हि दुःखेषु शोचन्ते न प्रहृष्यन्ति चर्द्धिषु। कृतप्रज्ञा ज्ञानतृप्ताः शान्ताः सन्तो मनीषिणः।
त्वन्तु प्राकृतया बुद्ध्या पुरन्दर विकत्थसे। यदाऽहमिव भावी स्यास्तदा नैवं वदिष्यसि।
इति श्रीमहाभारते शान्तिपर्व्वणि मोक्षधर्म्मपर्व्वणि बलिवासवसंवादे त्रयोविंशत्यधिकद्विशतोऽध्यायः॥ २२३ ॥
॥ भीष्म उवाच ॥ पुनरेव तु तं शक्रः प्रहसन्निदमब्रवीत्। निःश्वसन्तं यथा नागं प्रव्याहाराय भारत।
॥ शक्र उवाच ॥ यत्तद्यानसहस्रेण ज्ञातिभिः परिवारितः। लोकान् प्रतापयन् सर्व्वान् यास्यस्माकं वितर्कयन्।
दृष्ट्वा सुकृपणाञ्चेमामवस्थामात्मनो बले। ज्ञातिमित्रपरित्यक्तः शोचस्याहो न शोचसि। ८०९०
प्रीतिं प्राप्यातुलां पूर्व्वं लोकांश्चात्मवशे स्थितान्। विनिपातमिमं वाह्य शोचस्याहो न शोचसि।
॥ बलिरुवाच ॥ अनित्यमुपलक्ष्येह कालपर्य्यायधर्म्मतः। तस्माच्छक्र न शोचामि सर्व्वं ह्येवेदमन्तवत्।
अन्तवन्त इमे देहा भूतानाञ्च सुराधिप। तेन शक्र न शोचामि नापराधादिदं मम।
जीवितञ्च शरीरञ्च जात्येव सह जायते। उभे सह विवर्द्धेते उभे सह विनश्यतः।
न ह्येदृशमहं भावमवशः प्राप्य केवलं। यदेवमभिजानामि का व्यथा मे विजानतः। ८०९५
भूतानां निधनं निष्ठा स्रोतसामिव सागरः। नैतत्सम्यग्विजानन्तो नरा मुह्यन्ति वज्रधृक्।
ये त्वेवं नाभिजानन्ति रजोमोहपरायणाः। ते कृच्छ्रं प्राप्य सीदन्ति बुद्धिर्य्येषां प्रणश्यति।
बुद्धिलाभात्तु पुरुषः सर्व्वं तुदति किल्विषं। विपाप्मा लभते सत्त्वं सत्त्वस्थः सम्प्रसीदति।
ततस्तु ये निवर्त्तन्ते जायन्ते वा पुनः पुनः। कृपणाः परितप्यन्ते तैरर्थैरभिचोदिताः।
अर्थसिद्धिमनर्थञ्च जीवितं मरणं तथा। सुखदुःखफलञ्चैव न द्वेष्मि न च कामये। ८१००
हतं हन्ति हतो ह्येव यो नरो हन्ति कञ्चन। उभौ तौ न विजानीतो यश्च हन्ति हतश्च यः।
हत्वा जित्वा च मघवन् यः कश्चित् पुरुषायते। अकर्त्ता ह्येव भवति कर्त्ता ह्येव करोति तत्।
को हि लोकस्य कुरुते विनाशप्रभवावुभौ। कृतं हि तत् कृतेनैव कर्त्ता तस्यापि चापरः।
पृथिवी ज्योतिराकाशमापो वायुश्च पञ्चमः। एतद्योनीनि भूतानि तत्र का परिदेवना।
महाविद्योऽल्पविद्यश्च बलवान् दुर्ब्बलश्च यः। दर्शनीयो विरूपश्च सुभगो दुर्भगश्च यः। ८१०५
सर्व्वं कालः समादत्ते गम्भीरः स्वेन तेजसा। तस्मिन् कालवशं प्राप्ते का व्यथा मे विजानतः।
दग्धमेवानुदहति हतमेवानुहन्यते। नश्यते नष्टमेवाग्रे लभ्यं लभते नरः।
नास्य द्वीपः कुतः पारो नावारः सम्प्रदृश्यते। नान्तमस्य प्रपश्यामि विधेर्द्विव्यस्य चिन्तयन्।